

Griekse taal en cultuur

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examiner en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- 1 De onder '2 Algemene regels' geformuleerde bepalingen met betrekking tot een vraag zijn mutatis mutandis ook van toepassing op een kolon.
- 2 Bij de beoordeling van een essayvraag geldt dat, indien het maximum aantal woorden is overschreden, hiervoor geen scorepunt(en) in mindering wordt/worden gebracht.
- 3 Bij de beoordeling van de vertaling moet de score 0 worden toegekend indien in een kolon een ernstige fout is gemaakt; deze score kan niet worden gecompenseerd door de juiste weergave van de rest van het kolon.
- 4 Indien bij de vertaling een aantekening is genegeerd en indien dit heeft geleid tot een onjuiste weergave van het desbetreffende tekstelement, één scorepunt / meerdere scorepunten in mindering brengen, afhankelijk van de zwaarte van de fout en het maximum van het desbetreffende kolon.
- 5 Indien bij de vertaling van een kolon een Grieks woord niet is vertaald en dit woord niet van essentieel belang is voor de betekenis van dit kolon, één scorepunt in mindering brengen, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

4.1 Beoordelingsmodel voor de vragen

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Tekst 1

1 maximumscore 3		
a		
• epitheton ornans		1
b		
• twee van de volgende antwoorden:		2
– ἀστερόεντι (regel 44)		
– ἐπιχθονίων (regel 45)		
– ἴρη (regel 46)		
– ἐϋμελίω (regel 47)		
per juist antwoord		1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

2 maximumscore 2

a

- formule(s) 1

b

- (De *Ilias* is het resultaat van een lange orale/mondelijke traditie.) De (bijna) identieke versdelen stelden de ἀοιδός/zanger/dichter in staat (zingend) te improviseren.

Of woorden van overeenkomstige strekking 1

Opmerking

Bij b het scorepunt niet toekennen wanneer alleen geantwoord is 'De (bijna) identieke versdelen stelden de ἀοιδός/zanger/dichter in staat de tekst beter te onthouden.'

3 maximumscore 2

a

- Zeus heeft altijd offers gekregen (van de Trojanen) / is altijd geëerd (door de Trojanen) 1

b

- (De Trojaan) Paris heeft Hera niet gekozen als mooiste godin. / het Parisoordeel 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

4 maximumscore 1

Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις (regel 37)

5 maximumscore 2

a

- In het Grieks is πόνον lijdend voorwerp; in de vertaling is het / is 'moeite' onderwerp.
Of woorden van overeenkomstige strekking 1

b

- litotes 1

Opmerkingen

– *Bij a het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*

– *Bij a niet fout rekenen wanneer geantwoord is 'In het Grieks is πόνον accusativus; het is vertaald als(of het) nominativus (is).'*

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 2

- Ze misleidt Pandarus / een Trojaan (door zich voor te doen als een Trojaan); ze wil bereiken dat hij (met een pijlshot / met een aanval op Menelaus) het verdrag / de wapenstilstand schendt 1
 - Ze misleidt Hector (door zich voor te doen als zijn broer / Deïphobus); ze wil bereiken dat hij met Achilles gaat strijden / niet langer voor Achilles vlucht / (door Achilles) gedood wordt 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Bij beide delen van het antwoord het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het deelantwoord juist zijn.

7 maximumscore 2

- a**
- - ~ ~ | - - | - ~ ~ | - - | - - | - - 1
- b**
- De eerste lettergreep (van dit woord) moet (op deze plaats in de regel) lang zijn (en Οὐ- is lang, terwijl de eerste lettergreep van Ὀλύμπιο kort is). 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking

Tekst 2

8 maximumscore 1

Voorbeelden van een goed antwoord zijn:

- opwekking van medelijden/verdriet / een sombere sfeer
- (terug)verwijzing naar de dood van Patroclus
- (vooruit)verwijzing naar de begrafenis van Patroclus

(door het noemen van een standbeeld op een grafterp van een dode in deze vergelijking)

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 2

a

- In tekst 2 staan de paarden stokstijf; in de beschrijving door Kavafis bewegen ze juist heftig 1

b

- de dapperheid/kracht/jeugdigheid van Patroclus 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen

- Bij **a** het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.
- Bij **b** niet fout rekenen wanneer geantwoord is ‘het feit dat de paarden van Achilles zijn / dat de onsterfelijke natuur van de paarden in opstand komt’.

Tekst 3

10 maximumscore 3

a

- (καὶ) ἐν θανάτιό περ αἴση (regel 750) 1

b

- Voorbeelden van een goed antwoord zijn: 1
 - Hector was (tot het tweegevecht met Achilles) erg succesvol in de strijd.
 - Hector was een belangrijke prins.
 - Hector leefde in een welvarende stad.
 - Hector had (een echtgenote en) een zoon.

c

- Hectors lichaam is ongeschonden gebleven. 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking

Opmerking

Bij c niet fout rekenen wanneer geantwoord is ‘Hectors lichaam is thuisgebracht.’

11 maximumscore 2

a

- ἔπεφνες, ἐξέλετο, ῥυστάζεσκεν 1

b

- ἀνέστησεν δέ μιν οὐδ’ ὧς (regel 756) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 3

- (regel) 749; Je bent / Hector is beschermd door / geliefd bij de goden.
- (regel) 751; Mijn/Hecabe's andere zoons zijn verkocht. / Mijn/Hecabe's andere zoons zijn door Achilles verslagen. / het lot van mijn/Hecabe's andere zoons
- (regel) 754; Je bent / Hector is gedood / door Achilles verslagen. / het lot van Hector
- (regel) 757; Je/Hector ligt er ongeschonden bij / lijkt op iemand die een zachte dood is gestorven / ligt in het paleis. / de huidige toestand van Hector

Of woorden van overeenkomstige strekking.

indien vier antwoorden juist	3
indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Opmerkingen

- *Elk deelantwoord alleen meetellen wanneer beide onderdelen van het deelantwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer in het eerste deelantwoord geen regelnummer is genoteerd.*

13 maximumscore 2

a

- Andromache was Hectors/zijn echtgenote; Hecabe was Hectors/zijn moeder 1

b

- Helena was op Hector het meest van al haar zwagers gesteld / was zeer op Hector gesteld / was altijd door Hector in bescherming genomen / was een schoonzus van Hector 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen

- *Bij a het scorepunt alleen toekennen wanneer alle vier de onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Bij a niet fout rekenen wanneer niet of niet correct is aangegeven wie als eerste en wie als tweede geweeklaagd heeft.*
- *Bij b niet fout rekenen wanneer geantwoord is 'Helena voelde zich schuldig (aan Hectors dood).'*

Vraag	Antwoord	Scores
14	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • (De aoristusvorm) ἔβην beschrijft een afgesloten handeling: Helena/ze is vertrokken • (De perfectumvorm) ἀπελήλυθα beschrijft een toestand in het heden als resultaat van de handeling: Helena/ze is weg(gegaan) / in den vreemde / weg van huis <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Bij beide delen van het antwoord het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het deelantwoord juist zijn.</i></p>	<p>1</p> <p>1</p>
15	<p>maximumscore 2</p> <p>a</p> <ul style="list-style-type: none"> • ἦπιος (regel 770) <p>b</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het is niet tactvol van Helena om in aanwezigheid van Hecabe te zeggen dat Hecabe / haar schoonmoeder (in tegenstelling tot Priamus) wel eens tegen haar uitvoer. / Hecabe / Helena's schoonmoeder staat er zelf bij. <p>Of woorden van overeenkomstige strekking</p>	<p>1</p> <p>1</p>
16	<p>maximumscore 1</p> <p>Het hout wordt gebruikt om het lichaam van Hector te verbranden (en dat is de slotscène van de <i>Ilias</i>).</p> <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p>	

Afbeelding 1

17 maximumscore 3

a

- Homerus leefde (vermoedelijk) in dezelfde eeuw als waarin de schildering werd gemaakt; (want Homerus leefde vermoedelijk in de achtste eeuw voor Christus en) het verhaal van de *Ilias* speelt een aantal eeuwen eerder 1

b

- Citaat 3 past het best; daarin staat dat het (hele) volk jammerde (en op de afbeelding zijn vele jammerende mensen te zien) 1
- In citaat 1 staat (alleen) dat iemand/Hecabe anderen tot weeklagen aanzet; in citaat 2 staat (alleen) dat Helena weeklaagde / begon te weeklagen 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Bij a en bij beide delen van b het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het (deel)antwoord juist zijn.

Algemeen

18 maximumscore 2

a

- In de *Ilias* wordt (ook) verlies in de strijd / (verdriet om het) verlies van dierbaren / de ellende van oorlog / de ellende van de slachtoffers (uitgebreid) beschreven 1

b

- In de oorlogvoering / Op het slagveld bewijst een (homerische) held zijn waarde/ἀρετή / verwerft een (homerische) held roem/τιμή (en daarom is oorlog niet zinloos) 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Bij a niet fout rekenen wanneer als antwoord alleen een concreet voorbeeld beschreven is van verlies in de strijd / (verdriet om het) verlies van dierbaren / de ellende van oorlog / de ellende van de slachtoffers.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

- Kolon 19** (regel 41)
- 19 maximumscore 2**
 Τὸν καὶ (kolon 20) προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
 (De) vorst Agamemnon zei tegen hem / sprak hem toe
- Niet fout rekenen: En (de) vorst Agamemnon zei tegen hem / sprak hem toe
 Niet fout rekenen: Τὸν Nestor
- Kolon 20** (regel 41)
- 20 maximumscore 1**
 φωνήσας
 nadat hij was begonnen te spreken / na zijn stem verheven te hebben
- Niet fout rekenen: terwijl hij sprak
 Niet fout rekenen: nadat hij hem ontboden had
 Niet fout rekenen: als hoofdzin nevenschikkend naast kolon 19 vertaald
- Kolon 21** (regel 42)
- 21 maximumscore 2**
 “ ὦ Νέστωρ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 (O,) Nestor, zoon van Neleus, (jij) (de) grote roem/trots/zegen van/voor de Achaeërs/Grieken
- μέγα κῦδος Ἀχαιῶν jij bent de/een grote roem/trots/zegen van/voor de Achaeërs/Grieken
- 1
- Kolon 22** (regel 43)
- 22 maximumscore 1**
 τίπτε (kolon 23) δεῦρ' ἀφικάνεις;
 waarom toch kom jij hier aan / hierheen / ben jij hier aangekomen / hierheen gekomen
- Niet fout rekenen: τίπτε waarom (dan)
- Kolon 23** (regel 43)
- 23 maximumscore 1**
 λιπὼν πόλεμον φθισήνορα
 nadat je de mannendodende strijd/oorlog verlaten hebt
- Niet fout rekenen: als hoofdzin nevenschikkend naast kolon 22 vertaald

Vraag	Antwoord	Scores
24	<p>Kolon 24 (regel 44) maximumscore 1 Δείδω μὴ Ik ben bang, dat</p>	
25	<p>Kolon 25 (regel 44) maximumscore 2 δὴ μοι τελέσῃ ἔπος ὄβριμος Ἕκτωρ, (inderdaad) (de) machtige/sterke Hector zijn/het/de/een woord(en)/belofte verwezenlijkt/vervult / ten uitvoer brengt</p> <p>Niet fout rekenen: τελέσῃ vertaald met onvoltooid tegenwoordige toekomende tijd Niet fout rekenen: ἔπος bericht/verhaal (inderdaad) het/de/een woord(en)/belofte van (de) machtige Hector verwezenlijkt/vervuld / ten uitvoer gebracht wordt/worden μοι aan/voor mij ἔπος hexameter/lied ὄβριμος niet verbonden met Ἕκτωρ</p>	<p>0 1 0 1</p>
26	<p>Kolon 26 (regel 45) maximumscore 1 ὥς ποτ' ἐπηπέλιπεν zoals/omdat hij ooit dreigend beloofde</p> <p>Niet fout rekenen: ὥς toen</p>	
27	<p>Kolon 27 (regel 45) maximumscore 2 ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων toen/terwijl hij (in de vergadering) onder/bij / te midden van de Trojanen sprak/zei</p> <p>Niet fout rekenen wanneer ἐνὶ Τρώεσσ' verbonden is met kolon 26. ἐνὶ Τρώεσσ' tot/tegen/aan de Trojanen / in Troje ἀγορεύων omdat hij (in de vergadering) sprak/zei ἀγορεύων hoewel/indien hij (in de vergadering) sprak/zei</p>	<p>1 1 0</p>
28	<p>Kolon 28 (regel 46) maximumscore 1 μὴ πρὶν (kolon 29) ἀπονέεσθαι (om) niet (eerder) terug te keren / weg te gaan</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
<p>29</p>	<p>Kolon 29 (regel 46) maximumscore 2 πὰρ νηῶν προτὶ Ἴλιον van(af) de schepen / het scheepskamp naar Troje</p>	
	<p>πὰρ elke andere betekenis dan 'van(af)' of een synoniem daarvan προτὶ bij</p>	<p>0 1</p>
<p>30</p>	<p>Kolon 30 (regel 47) maximumscore 2 πρὶν πυρὶ νῆας ἐνπρῆσαι, alvorens/voor de schepen / het scheepskamp (met vuur) in brand gestoken / met vuur aangestoken te hebben / voordat hij de schepen / het scheepskamp (met vuur) in brand gestoken / met vuur aangestoken zou hebben / had</p>	
	<p>Niet fout rekenen: μὴ πρὶν (kolon 28) ... πρὶν niet eerder ... dan dat Niet fout rekenen: ἐνπρῆσαι in brand te steken / hij in brand zou steken Niet fout rekenen wanneer als onderwerp van ἐνπρῆσαι is genoteerd 'ze/zij' (de Trojanen).</p>	
<p>31</p>	<p>Kolon 31 (regel 47) maximumscore 2 κτεῖναι δὲ καὶ αὐτούς. en ook henzelf gedood te hebben / zou hebben / had</p>	
	<p>Niet fout rekenen: αὐτούς hen Niet fout rekenen: te doden / zou(den) doden grammaticale constructie van de vertaling sluit niet aan bij die van kolon 30</p>	<p>0</p>
<p>32</p>	<p>Kolon 32 (regel 48) maximumscore 1 Κεῖνος τὼς ἀγόρευε· Hij/die sprak op die manier (in de vergadering)</p>	
	<p>τὼς als volgt</p>	<p>0</p>
<p>33</p>	<p>Kolon 33 (regel 48) maximumscore 2 τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται. dat wordt nu (dus/natuurlijk/dan) allemaal verwezenlijkt / gebeurt nu (dus/natuurlijk/dan) allemaal / dat zal nu (dus/natuurlijk/dan) allemaal verwezenlijkt worden / gebeuren</p>	
	<p>Niet fout rekenen: wat nu (dus/natuurlijk/dan) allemaal verwezenlijkt wordt / gebeurt</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
<p>Kolon 34 (regel 49-50)</p> <p>34 maximumscore 2</p>	<p>ὦ πόποι, ἦ ῥα καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ ἐν θυμῷ βάλλονται ἐμοὶ χόλον, (O,) helaas, ook de andere Achaeërs/Grieken met goede scheenplaten zijn werkelijk kwaad op mij</p>	
<p>Kolon 35 (regel 50)</p> <p>35 maximumscore 1</p>	<p>ὥς περ Ἀχιλλεὺς, (net) (zo)als Achilles</p>	
<p>Kolon 36 (regel 51)</p> <p>36 maximumscore 2</p>	<p>οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνησι νέεσσι." en (ze) willen niet (meer) vechten / en (ze) weigeren te vechten bij de/hun schepen</p>	
<p>Niet fout rekenen: οὐδ' (en) zelfs/ook niet</p>		1
<p>οὐδ' maar niet</p>		1
<p>ἐπὶ op</p>		1
<p>Kolon 37 (regel 52)</p> <p>37 maximumscore 2</p>	<p>Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότης Νέστωρ· (En de) wagenstrijder Nestor uit Gerenon / Nestor, (de) wagenstrijder uit Gerenon, antwoordde hem daarna</p>	
<p>ἔπειτα nadat</p>		0
<p>De woorden Ἡ δὴ ταῦτά γ' ἐτοῖμα τετεύχεται zijn voorvertaald met 'Dat is nu werkelijk allemaal gebeurd'</p>		
<p>Kolon 38 (regel 53-54)</p> <p>38 maximumscore 2</p>	<p>οὐδέ κεν ἄλλως Ζεὺς ὑψιβρεμέτης αὐτὸς παρατεκτῆναιτο. (en) ook/zelfs de met onweer dreunende Zeus zelf zou dat / die dingen niet kunnen veranderen</p>	
<p>Niet fout rekenen: κεν ἄλλως παρατεκτῆναιτο zou/kan veranderen</p>		
<p>Kolon 39 (regel 55)</p> <p>39 maximumscore 1</p>	<p>Τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν, Want de wal / het (versterkings)fort is (dus werkelijk) ingestort</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Kolon 40 (regel 55-56)
40 maximumscore 2
 ᾧ ἐπέπιθμεν ἄρρηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἕσσεσθαι·
 waarvan wij geloofden dat hij/het een/de onverwoestbare bescherming zou
 zijn van/voor de schepen en (van/voor) onszelf

Niet fout rekenen: ἄρρηκτον εἶλαρ als bescherming onverwoestbaar
 ἄρρηκτον εἶλαρ ἕσσεσθαι dat de bescherming onverwoestbaar zou zijn 1
 αὐτῶν van/voor hen(zelf) 0
 ἕσσεσθαι dat hij/het is/was 1

Kolon 41 (regel 57-58)
41 maximumscore 2
 οἱ δ' ἐπὶ νηυσὶ θοῆσι μάχην ἀλίσστον ἔχουσι νωλεμές·
 (en/maar) voortdurend houden zij/die een hevige strijd (vol) /
 hebben/voeren zij een hevige strijd bij de snelle schepen

Niet fout rekenen: οἱ de Trojanen

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf.
 Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 11 juli.

6 Bronvermeldingen

- tekst 1 Homerus, Ilias 4.30-74
- tekst 2 Homerus, Ilias 17.434-450
Imme Dros, Homeros Ilias, Amsterdam 2015
- tekst 3 Homerus, Ilias 24.747-781
777-781: P. Lateur, Homeros, Ilias, Wrok in Troje, Amsterdam 2010
- afbeelding 1 Dipylonvaas, Nationaal Archeologisch Museum, Athene
<https://www.meisterdrucke.nl/fijne-kunsten-afdruk/Greek/355586/De-Dipylon-Amfora,-funeraire-urn-in-de-geometrische-stijl-van-de-Kerameikos-Necropolis,-detail-van-de-begrafenissc%C3%A8ne,-Athene,-c.750-BC-terracotta-zie-88063.html> (bekeken op 10 juli 2021)
- tekst 4 Homerus, Ilias 14.41-60
- vraag 6 Plato, Politeia 383a
- vraag 9 H. Warren en M. Molegraaf, K.P. Kavafis, Gedichten, Amsterdam 1986
- vraag 15 Ilias 3.164-165, vertaling H.J. de Roy van Zuydewijn
- vraag 18 H. Oranje, De Ilias als pacifistisch epos, in: Trouw, 5 februari 2011
https://www.trouw.nl/nieuws/de-ili-as-pacifistisch-epos-bc7bb2f5/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.nl%2Furl%3Fsa%3Dt%26rct%3Dj%26q%3D%26esrc%3Ds%26source%3Dweb%26cd%3D%26ved%3D2ahUKEwip_ZDy8MLtAhXEvKQKH RJLD0oQFjABegQIARAC%26url%3Dhttps%253A%252F%252Fwww.trouw.nl%252Fnieuws%252Fde-ili-as-pacifistisch-epos%7Ebc7bb2f5%252F%26usg%3DAOvVaw1-qpQ2zeMaTz4IlmjTeNTu (bekeken op 12 december 2020)